

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/163/2019
Identifikačné číslo spisu: 8517201325
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8517201325.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej B. T., bytom v U. XXX, o zaplatenie 4.540,48 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4 Csp 36/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. januára 2019 sp. zn. 7 Co 118/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia nesplatenej časti úveru s príslušenstvom, ktorý jej bol poskytnutý na základe Úverovej zmluvy uzavretej dňa 20. januára 2015.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 2. mája 2018 č. k. 4 Csp 36/2017-67 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 4.540,48 € spolu s úrokom 220,89 € a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4.761,37 € od 21.2.2017 až do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

3. Proti zamietajúcemu výroku predmetného rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 21. januára 2019 sp. zn. 7 Co 118/2018 tak, že ho vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o zamietnutí žaloby uplatneného úroku z úveru vo výške 13,90 % zo sumy 4.540,48 € od 21. februára 2017 potvrdil. Druhým výrokom zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v časti uplatneného úroku z omeškania vo výške 2,11 € a uplatnených poplatkov vo výške 3,82 €, ako aj vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Proti potvrdzujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len

„CSP“), t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Vychýta odvolaciemu aj prvoinštančnému súdu, že ich právne závery, že úrok z istiny jej neprináleží po vyhlásení splatnosti celého úveru neobstoja. Podľa jej právneho názoru trvá nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Navrhla preto rozsudok odvolacieho súdu, ako aj prvoinštančného súdu v napádanom rozsahu zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

5. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), za ktorú koná jej zamestnanec s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa v súlade s ustanovením § 429 ods. 2 písm. b) CSP, že ide o dovolanie, ktoré spĺňa náležitosti stanovene zákonom (§ 428 CSP), zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné ako neprípustné odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 422 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa § 422 ods. 1 písm. c) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

8. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov ako pri istine.

9. V preskúmvanej veci je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, ktoré je tvorené ročným úrokom vo výške 13,90 % zo sumy 4.540,48 € od 21. februára 2017 do zaplatenia. V čase začatia dovolacieho konania (15. apríla 2019) výška príslušenstva nepresiahla sumu 1.500,- €. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (13. marca 2017) bola 435,- € [podľa § 1 písm. a) Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2016 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2017]. Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaní napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy (4.350,- €). Prípustnosť dovolania žalobkyne bola preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. a) CSP vylúčená.

10. Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti (napr. 6 Cdo 191/2018, 6 Cdo 42/2018, 7 Cdo 256/2018, 1 Cdo 124/2018) v podobných veciach už uviedol, že „[i] keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenového, t. j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b) C. s. p. Účelom zníženia majetkového cenového v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k C. s. p. zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania

spotrebiteľa i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v C. s. p. reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 C. s. p.), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní“.

11. Na podporu uvedeného názoru, preferujúceho účel (zákona) zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochrannou slabšej strany (bod 10) najvyšší súd poukazuje aj na čl. 3 CSP v spojitosti s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. V neposlednom rade na rovnakom základe je stanovená aj povinnosť platenia súdneho poplatku (zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, pozn.), ktorá sa, rovnako zvyrazňujúc uvedený účel, viaže na osobné (spotrebiteľa) a nie vecné (konanie so spotrebiteľom) oslobodenie (7 Cdo 256/2018).

12. V neposlednom rade na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 6. júna 2019, bolo prijaté uznesenie, v zmysle ktorého bolo v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky (ako R 29/2019) uverejnené uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2018 sp. zn. 6 Cdo 80/2017 s touto právnou vetou: „Znížený majetkový cenzus (§ 422 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku) sa v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ“. To znamená, že ak je dovolateľom neúspešný dodávateľ, vzťahuje sa na prípustnosť jeho dovolania ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a/ CSP.

13. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol.

14. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že inak úspešná žalovaná nemá nárok na ich náhradu, keďže jej žiadne preukázané trovy v dovolacom konaní nevznikli.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.